

En stærk og ansvarlig digital fremtid

DIGITALISERINGSPOLITISK
UDSPIL FRA FORSIKRINGS-
OG PENSIONSBRANCHEN

Forord

Det er en kendsgerning, at digitaliseringen spiller en central rolle i vores samfund. Digitalisering er en driver for at skabe værdi for borgerne, virksomhederne og vores offentlige sektor.

Det er også en kendsgerning, at vores evne til at udnytte digitaliseringen er en konkurrencefaktor i en global verden – og dermed også en vigtig nøgle til at bevare og udvikle vores danske velfærdssamfund.

Vi lever i et land, der bygger på frihed og fællesskab, og hvor solidaritet er omdrejningspunktet i det velfærdssamfund som politikere, lønmodtagere, arbejdsgivere og virksomheder i årevis har bygget op, udviklet og passet på.

I F&P tager vi ansvar for den enkelte og for samfundet. Vores branche tilbyder tryghed igennem livs- og skadesforsikringer og varetager danskeres pensionsopsparinger. Med det følger et helt særligt ansvar over for den enkelte dansker og over for det samfund, vi lever i, fordi vi som sektor hver dag arbejder for at skabe velstand og tryghed for danskerne.

Vi skal som branche levere den højest mulige forbrugersikkerhed, og vores kunder skal opleve høj transparens om, hvad deres penge bruges på, når de investerer deres pensionsopsparinger eller køber tryghed i form af en forsikring.

Samtidig er det vores opgave at sikre, at danskerne får hurtig og sammenhængende hjælp, når uheldet er ude. Og vi har et bredt samfundsansvar, der i stigende grad handler om at forebygge skader.

Men vi kan ikke gøre det alene.

I takt med, at alle aspekter i vores samfund i stigende grad digitaliseres, vokser behovet for bedre digital sammenhæng. Sammenhæng er en forudsætning for at levere en optimal service til borgerne. Muligheden for i højere grad at kunne udveksle oplysninger digitalt mellem myndigheder og private

aktører, gør det nemmere at sikre borgerne en hurtig og effektiv sagsbehandling. Samtidig kan nye typer data anvendes til at udvikle nye produkter og sikre bedre forebyggelse af fx klimaskader.

Hvis vi skal høste værdien af nye mere effektive digitale løsninger, er det centralt, at de borgere, som løsningerne er rettet mod, har tillid til løsningerne. Derfor ser vi behov for øget fokus på dataetik på tværs af hele dansk erhvervsliv. Selv den smarteste løsning har ingen værdi, hvis ingen stoler på den. Vi skal derfor stå sammen for at skabe tillid til fremtidens digitale løsninger.

Tillid handler også om sikkerhed. Derfor er det også en fælles opgave at stå sammen om at styrke Danmarks digitale sikkerhed, så danskerne kan være trygge i en digital hverdag.

Tilliden er også centralt, når det kommer til brugen af kunstig intelligens. Det er et værktøj, som kan skabe store forbedringer for virksomheder og borgere, men det skal ske på en ansvarlig måde. Når erhvervsliv og politikere mødes for at drøfte regulering af kunstig intelligens, har vi en fælles opgave i at sikre, at kunstig intelligens benyttes bedst muligt til at sikre den danske innovationsevne – og at kunstig intelligens anvendes i samfundets og borgernes bedste interesse.

Danmark er et lille land i en global verden, hvor data krydser grænser på minisekunder. Vi har i Danmark tradition for, at erhvervslivet tager ansvar for den enkelte dansker og for vores samfund. Overskuddet til at tage det ansvar kommer gennem vores konkurrenceevne. Derfor er det vigtigt, at vi beskytter og sikrer vores digitale konkurrenceevne – i forhold til en global verden, men også i forhold til de øvrige lande i EU.

I F&P vil vi understøtte en stærk og ansvarlig digital fremtid i Danmark. Vi har derfor samlet en række forslag, som skal stille Danmark stærkere.

God læselyst.

Kent Damsgaard
Adm. direktør, F&P

FORORD

Indhold

Én national datastrategi sikrer bedre anvendelse af data 5

Klar styring og gennemskuelig organisering af data i det offentlige 7

Bedre digital sammenhæng mellem det offentlige og det private 9

Dataetik: Tillid er fundamentet for fremtidens digitale løsninger 13

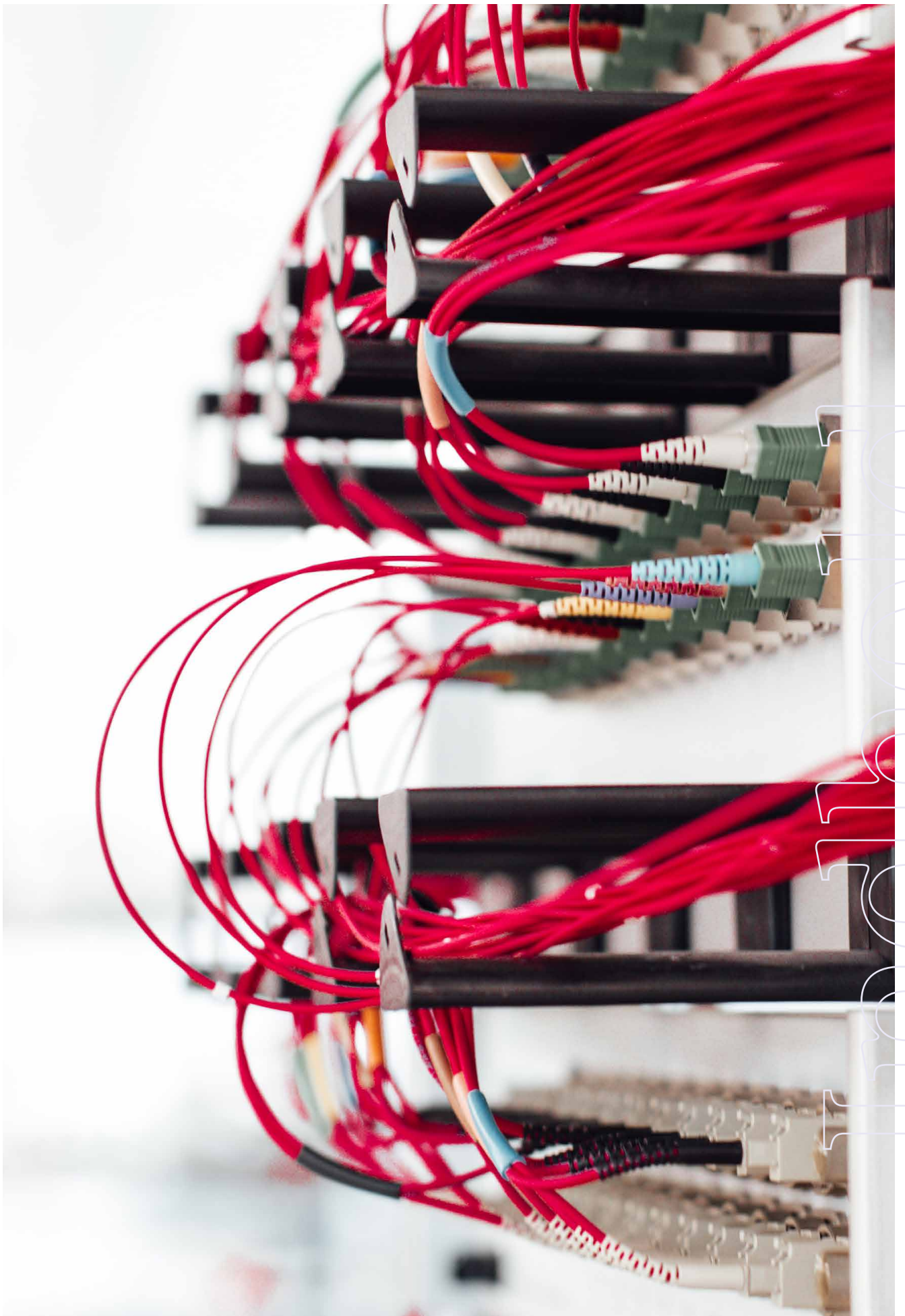
De bedste rammer for en digital fremtid 15

Ansvarlig brug af kunstig intelligens som nøgle til innovation og vækst 17

Gode rammevilkår skal sikre lige konkurrence 21

Klare regler for 'skyen' skal sikre skalerbar digital infrastruktur 25

Vi skal styrke Danmarks digitale sikkerhed 27

PORTFOLIO

Én national datastrategi sikrer bedre anvendelse af data

Data er nøglen til fortsat vækst, innovation og udvikling ikke kun i Danmark, men i EU og globalt. EU-Kommissionen anslår, at den globale data-mængde vil vokse med 530 pct.¹ frem mod 2025, og Kommissionen er allerede i gang med at udmønte en europæisk datastrategi, der skal bringe Europa i front, når det kommer til innovation og effektiv dataanvendelse.

Danmark har generelt en høj modenhed i anvendelsen af åbne data. Det betyder, at vi har et rigtig godt udgangspunkt for den videre digitalisering. Men skal vi fortsat øge effektiviteten og høste gevinsterne ved bedre dataanvendelse, er vi som samfund nødt til at se på, hvordan vi understøtter samspillet mellem den offentlige og den private sektor endnu bedre.

Det kræver en fokuseret strategi, der skal sikre, at vi som samfund håndterer de juridiske og tekniske barrierer, der står i vejen for at bringe data i spil på alle de områder, hvor det kan skabe værdi for borgerne, virksomhederne og vores offentlige sektor.

Hvis vi i Danmark skal realisere de muligheder, der ligger i bedre udnyttelse af data, er der således brug for én samlet national datastrategi, som fastlægger rammerne for offentlige myndigheders arbejde med data, og muliggør en øget værdiskabelse i samspillet med borgere og danske virksomheder.

Danmark mangler med andre ord en samlet indsats, som sætter retning og fælles rammer for deling, organisering og styring, kvalitet og standardisering. Fraværet af en samlet indsats betyder, at danske virksomheder og offentlige myndigheder ikke i tilstrækkelig grad realiserer de store potentialer, der ligger i de mange offentlige data.

En ambitiøs datastrategi skal bidrage til bedre anvendelse og deling af de data, som myndighederne allerede har og nye offentlige data. Et mere smidigt samspil vil spare borgerne og de danske virksomheder for en masse tid - og samtidig åbne for nye

løsninger til borgerne og forretningsmuligheder for danske virksomheder og deres medarbejdere.

Strategien skal også bidrage til, at Danmark indtager en international førerposition i forhold til indsamling og strukturering af data. En effektiv digital infrastruktur er en forudsætning for bedre anvendelse og deling af data.

I forsikrings- og pensionsbranchen bliver kontaktfladerne med kunderne i højere grad digitale, fordi kunderne digitalt kan få nem og hurtig adgang døgnet rundt eksempelvis, når de skal anmelde sager.

En hurtig og effektiv deling af data sikrer, at kunden let kan tilføje eller give adgang til relevante data i en konkret sag. Det giver en mere effektiv behandling, som betyder, at kunden hurtigere får den hjælp, der er brug for.

Strategien skal derfor give virksomheder og myndigheder klare retningslinjer for, hvordan vi deler og bruger data. Det er centralt for virksomheder og myndigheder at vide, hvornår og hvordan de må dele data med andre. Samtidig med, at der er behov for at sikre, at lovgivningen ikke står i vejen for at dele data, som kan bidrage til samfundsmæssige gevinster og give værdi for den enkelte borger.

Et eksempel er Internet of Things (IoT) og de data, der genereres. Her kan deling af data fra sensorer på vandrør eller i bygninger være med til at forhindre vand- og fugtskader.

Strategien skal også bidrage til at give borgerne de nødvendige rettigheder, værktøjer og færdigheder til at bevare den fulde kontrol over deres data. Borgerne skal have råderet over egne data i de offentlige systemer, så de selv kan bestemme, hvem de ønsker at dele deres data med (og trække dem tilbage). Det handler om at gøre det let og enkelt at give digital adgang til alle de oplysninger, som borgerne har behov for at udveksle mellem myndigheder og virksomheder.

¹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-data-strategy_da#fremskrevne-tal-for-2025

Det foreslår F&P:

En national datastrategi med borgeren i centrum

F&P foreslår, at regeringen udarbejder en ambitiøs national datastrategi, der skal sikre, at både det offentlige og det private erhvervsliv får mulighed for at realisere de muligheder, der ligger i digitalisering, og ruste dansk erhvervsliv til den fremtidige konkurrence.

- En datastrategi skal give virksomheder og myndigheder klare retningslinjer for deling og brug af data – både offentlige og private data og sikre bedre digital sammenhæng mellem det offentlige og det private.

- Strategien skal sætte klare rammer for adgang til og genanvendelse af data og skabe et sammenhængende digitalt Danmark, der giver borgerne bedre mulighed for at bringe deres data i spil, når det er relevant.
- Ambitionen skal være, at borgere - og kunder - oplever, at det er nemt og sikkert at give data videre fra offentlige løsninger, når det skaber værdi for den enkelte. Og at det er tilsvarende nemt at trække tilladelsen tilbage igen.

Case: Forebyggelse af klimaskader

Mange borgere har oplevet at få oversvømmet kælderens eller få andre vandskader som følge af skybrud eller oversvømmelser. Forsikringsselskaberne udbetaler hvert år mange penge i erstatning for klimarelaterede skader. Det betyder samtidig, at forsikringsselskaberne ligger inde med detaljeret viden om, hvilke områder der fx oftest opstår oversvømmelser i, når der er skybrud.

Denne viden er guld værd for kommunerne, der kan bruge den til at klimasikre de problematiske områder, hvor skaderne oftest opstår. Men fordi der er tale om adresseoplysninger, som er personhenførbare, må selskaberne ikke uden videre udveksle disse data med kommunerne. Der er behov for lovhjælp til at sikre, at data effektivt kan udveksles og indgå i forebyggelsen af klimaskader.

Klar styring og gennemskuelig organisering af data i det offentlige

Danmark har en førerposition i forhold til at indsamle, strukturere, anvende og dele data. Det er særligt det offentlige, som indhenter og registrerer store mængder data om borgere og virksomheder. Det er til gavn for os alle, når vi bringer de data i spil til gavn for samfundet, borgerne og virksomhederne. Men hvis vi skal kunne udnytte mulighederne bedst muligt, er vi nødt til at sikre, at data er velstrukturerede, har en ordentlig kvalitet og er standardiserede inden for fagdomæner, så de er nemme at anvende digitalt. Derfor er styring og organisering af data et essentielt element i en national datastrategi.

Danmark har 921 åbne og gratis datasæt i den offentlige sektor fordelt på 88 forskellige digitale lokationer, fx i portaler, registre mv.². Hvis Danmark skal blive endnu bedre til at få synergi ud af de mange forskellige datasæt, så er der i den grad brug for fokus på tværgående styring, der sætter fælles rammer for anvendelsen af de offentlige data.

Vi ønsker, at organiseringen af vores offentlige data skal være verdensklasse. God organisering og styring er en afgørende forudsætning for, at data kan udveksles og anvendes optimalt i digitale processer. Det betyder i sidste ende, at virksomheder kan udvikle nye og bedre tilbud, produkter og services med de datasæt, som den offentlige sektor gør tilgængelige. Ligesom det betyder, at myndighederne får bedre muligheder for at levere services og tilbud til borgerne og bedre muligheder for at bruge data til at understøtte beslutninger og sagsbehandling.

Indsatsen med tilgængeliggørelse af data bør ske ud fra en behovs- og efterspørgselsdrevet tilgang. Her er det en del af governance-opgaven at prioritere indsatserne og vurdere, hvor samfundet, borgerne og virksomhederne får mest værdi og gavn af, at data er anvendelige, delbare, genbrugelige og forståelige.

Der er samtidig en særskilt governance-opgave i at sikre en dataminimerende tilgang, som har fokus på at sikre, at datastrukturen er så fintmasket, at den giver adgang til nøjagtigt de data, der er efterspurgt i situationen, fx én bestemt sygdomsdiagnose og ikke hele patientjournalen.

² [Beretning om åbne data, marts 2019, Rigsrevisionen](#)

Det foreslår F&P:

Opret tværgående offentlig enhed med overordnet ansvar for data

Der nedsættes en tværgående enhed som led i den nationale datastrategi. Enheden skal styre og organisere den overordnede tilgang til data i den offentlige sektor, og enheden har ansvar for at sikre, at de øvrige spillere i den offentlige sektor leverer som aftalt (governance). Enheden har ikke ansvar for at udstille de konkrete data. Det ansvar ligger hos de enkelte myndigheder. Enheden har også interesser fra den private sektor med for at sikre involvering, sammenhæng og behov.

- Enheden skal sikre tværgående styring og overblik. Enheden prioriterer, planlægger og igangsætter særskilte indsatser på datastandard-

disering og datakvalitet, fx sikrer åbner API'er. Indsatser prioriteres ud fra, hvilke data der er mest efterspurgt, eller hvilken 'status' data har ud fra ønsket om, at data kan anvendes, deles, genbruges og forstås.

- Enheden skal fastsætte og håndhæve principper, som definerer, hvordan data kan anvendes, deles, genbruges og forstås på tværs af den offentlige og private sektor.
- Enheden skal prioritere og skabe fremdrift i forhold til at sikre, at alle relevante offentlige data er tilgængelige via åbne standardiserede API'er.

Bedre digital sammenhæng mellem det offentlige og det private

Danmark er et af de mest digitaliserede lande i verden, og vi nyder allerede i dag godt af en fælles-offentlig digital infrastruktur, der gør det nemmere og sikrere at være digital borger. Men der er stadig potentiale for forbedring. Mange borgere løber ind i forhindringer de steder, hvor de har brug for at kunne videregive deres data fra det offentlige (fx fra sygehuset eller kommunen) til det private (fx et forsikringselskab).

Borgerne oplever, at den digitale rejse "kortslettes" i deres forløb, hvor overgangen mellem det offentlige og det private enten ikke er digitaliseret, eller hvor den digitale løsning ikke er tilstrækkelig til at sikre en sømløs videregivelse af oplysninger.

Konsekvensen kan være, at borgerne selv må bøvl med at trække data ud fra fx sundhed.dk, printe og scanne oplysningerne eller sende dem via en usikker mail fx til deres pensionselskab. Det koster borgeren tid og besvær og øger risikoen for, at data kommer til uvedkommendes kendskab, eller at borgerne uforvarende får sendt for mange oplysninger afsted.

I værste fald bliver bøvlet en barriere for, at borgeren kommer videre i processen. Det gælder særligt i situationer, hvor borgeren i forvejen står i en svær situation fx efter en alvorlig arbejds-skade.

En bedre digital sammenhæng mellem den offentlige og den private sektor vil både kunne forbedre brugeroplevelsen for borgeren og sikre effektive sags-gange på begge sider af bordet.

Der har i den seneste offentlige digitaliserings-strategi været fokus på bedre brugerrejser i den offentlige sektor. Men der er ikke blevet taget højde for de mange brugerrejser, der går på tværs af den private og den offentlige sektor.

F&P ser derfor et særskilt behov for at sætte fokus på tværgående datarejser i en national datastrategi.

Som led i at sikre bedre sammenhæng er det nødvendigt at adressere retten til og ejerskab af data, som det offentlige har indhentet og registreret om borgerne.

Udgangspunktet bør være, at borgeren ejer sine egne data – ikke staten. Derfor er der behov for, at en strategi understøtter, at det offentlige på en nem, sikker og tryk måde muliggør en smidig deling af data med relevante parter, når data findes på diverse offentlige portaler, registre med videre.

Når manglende sammenhæng kortsletter den digitale rejse

Når data rejser mellem myndigheder og virksomheder oplever både borgere og virksomheder, at den digitale brugerrejse ofte "kortslettes", fordi dele af rejsen fx stadig foregår på papir, og fordi de digitale løsninger i det offentlige og det private ikke er tænkt sammen.

Et godt eksempel er forsikringsbranchens behov for at få den nødvendige dokumentation i forbindelse med skadesbehandling.

Ligesom med indhentning af oplysninger fra praktiserende læger og øvrige dele af sundhedsvæsenet, sker indhentningen altid med borgernes samtykke.

Men hvis borgerne skal sikres den mest effektive behandling, er der behov for bedre digital adgang til kommunale sagsakter og sygehusjournaler.

I dag er der ingen digital kommunikationskanal mellem selskaberne og kommunerne. Det besværliggør indhentningen af de kommunale sagsakter, som er af afgørende betydning i sager om tabt erhvervsevne. Borgerne ender som tabere i processen, fordi de risikerer en forlænget sagsbehandlingstid, der kunne have været undgået.

Case: Bedre muligheder for videregivelse af indkomstoplysninger

Gitte er blevet sygemeldt med stress og får sammen med sygedagpenge udbetalt erhvervsevnetabserstatning fra sit pensionselskab. Det beløb hun får i løbende erstatning hænger sammen med den offentlige ydelse og skal derfor reguleres, hvis Gitte fx går fra sygedagpenge til ressourceforløbsydelse.

Som det er i dag, skal Gitte selv give besked til selskabet, hvis hendes indtægt ændres. Hvis hun glemmer at gøre det, risikerer hun at få for lidt udbetalt eller få et tilbagebetalingskrav, fordi hun har fået for meget udbetalt.

Hvis Gitte derimod kan give sit samtykke til, at hendes indkomstoplysninger videregives til hendes pensionselskab via den eksisterende digitale infrastruktur eSkatData, så kan selskabet sikre korrekt udbetaling gennem hele forløbet. Samtidig fjernes en byrde fra Gittes skuldre, da selskabet fjerner et dokumentationskrav, som kan lægge yderligere pres på Gitte, der som sygemeldt er i en sårbar situation.

Om eSkatData

eSkatData er en del af den digitale infrastruktur. Her har finansielle virksomheder i dag mulighed for at bede borgeren videregive sine indkomstoplysninger digitalt til brug for kreditvurderinger og finansiell rådgivning.

Borgeren skal altid give sit samtykke via en webløsning til sine indkomstoplysninger og slipper for at skulle printe dem ud fra skattemappen. Samtykket gælder dog kun i 24 timer, og det er ikke tilstrækkeligt til at løse Gittes problem. Ved at give Gitte fuld ret til at videregive sine egne indkomstoplysninger digitalt (portabilitet) eller tillade, at samtykket kan gives for en afgrænset periode (fx 1 år), så slipper Gitte for at bruge tid på at give tilladelse ved hver enkelt udbetaling, og hun sikrer, at hun får den erstatning, hun har krav på.

Samme problematik gør sig gældende i andre tilfælde, hvor borgere løbende har behov for at give relevante modtagere adgang til eSkatData.

Det foreslår F&P:

Sammenhængende digitale løsninger på tværs af det offentlige og det private

Der skal i højere grad være fokus på digital understøttelse af de processer, der går på tværs af den offentlige og den private sektor. Derfor anbefaler F&P, at regeringen som led i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi igangsætter et arbejde med at skabe sammenhængende digitale løsninger på de relevante områder, hvor borgere og virksomheder er på en digital "rejse" og både skal i kontakt med det offentlige og private aktører. Det indebærer følgende:

- Indsatsen med at skabe sammenhæng på tværs kræver en særskilt indsats og skal forankres hos én offentlig myndighed, der har ansvaret for at sikre bedre digital sammenhæng mellem det private og stat, regioner og kommuner.
- Der bør etableres et "Dataforum" med forbillede i Regeringens Regelforum, hvor alle relevante aktører, der er involveret i borgerens digitale rejse på tværs af sektorer, inddrages. Her tænkes bredt i brancheorganisationer, virksomheder, patientorganisationer mv. Forummet kan nedsætte en række åbne fora på de relevante områder, der sikrer inddragelse af alle relevante interessenter i arbejdet med eksisterende og nye digitale løsninger.
- Indsatsen skal indgå i den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi for at sikre forankring og tage udgangspunkt i en række grundprincipper, der sikrer inddragelse af de brancheorganisationer og virksomhedsbrugere, der er en del af brugerrejsen i digitaliseringen af løsningen, så den valgte løsning bliver optimal for alle parter og sikrer det digitale samspil mellem offentlige og private løsninger.
- Borgerens data hos det offentlige udstilles altid, så de kan deles digitalt. Borgerne skal sikkert og forsvarligt kunne dele data med virksomheder eller andre borgere (fx værger) fra de offentlige løsninger og registre, hvor det offentlige har tilgængeliggjort data. Det kunne fx være data fra Borger.dk, Sundhed.dk, Mitoverblik, SKAT, Miljøportalen, kommunale sagsakter mv.

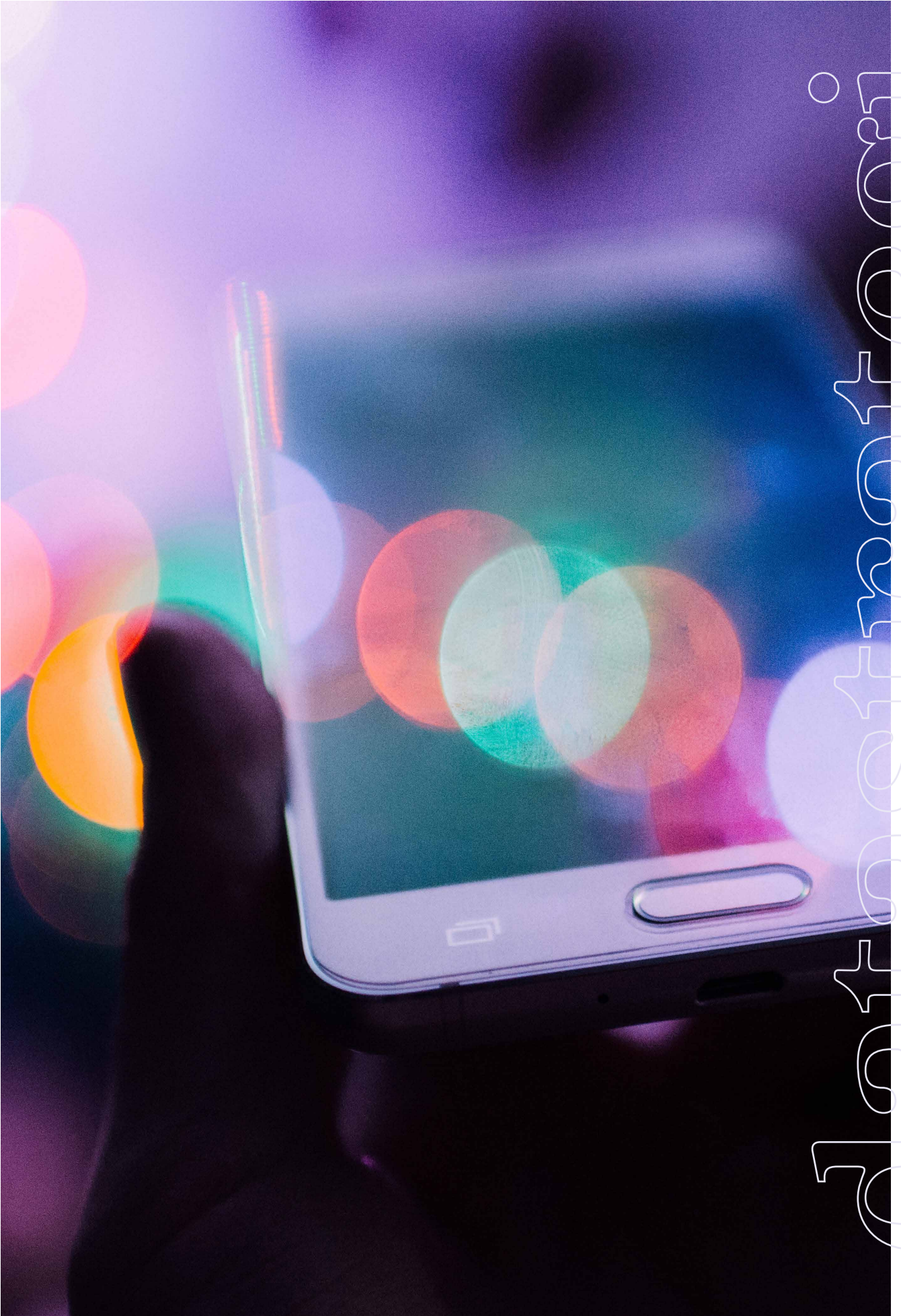
Case: Digitalisering af arbejdsgange på tværs sikrer borgerne en mere effektiv sagsbehandling

Mads er kommet alvorligt til skade på sit arbejde som tømrer. Da skaden skete, blev han kørt på skadestuen, hvor lægen noterede ned, hvilke umiddelbare skader Mads havde pådraget sig. Notatet lægges efterfølgende på sundhed.dk, hvor Mads kan se det.

Arbejdsskaden bliver anmeldt til arbejdsgiverens forsikringselskab, som har brug for skadestuenotatet som dokumentation for Mads' skader.

Selvom Mads kan se skadestuenotatet på sundhed.dk, kan han ikke sende det digitalt til forsikringselskabet. Det undrer Mads, for nu skal han enten printe notatet og sende det med posten, eller downloade det og sende det til forsikringselskabet med sin private (usikre) mail.

Mads vil være sikret en hurtigere sagsbehandling og hurtigere hjælp, hvis han havde mulighed for at videregive sine data digitalt og direkte fra sundhed.dk til sin forsikring.

datastrategi

Dataetik: Tillid er fundamentet for fremtidens digitale løsninger

Etik handler om, hvordan man behandler andre mennesker. Etik er den sikkerhedssele, vi hver især lægger oven på vores fælles love og regler. Etikken sætter rammerne for, hvordan vi behandler andre.

Data er brændstoffet i en digital verden. Vores brug af data kan for den enkelte være god eller dårlig. Rimelig eller urimelig. Fair eller unfair. Dataetik handler om, at vi som borgere, myndigheder og virksomheder tager stilling til, hvordan det er 'ok' at bruge data – og hvornår er det ikke 'ok'. Vi skal med andre ord tage stilling til, hvilke etiske principper vi lægger for vores brug af data.

Brugen af data og digitale værktøjer som kunstig intelligens er i konstant udvikling og kommer til at styre en stigende del af vores samfund og hverdag. Det er en udvikling, som vil drive innovation og samfundsvækst. Men det skal være en udvikling i balance.

Tillid som konkurrencefordel

Hvis data skal drive innovation og bidrage til at sikre stigende velfærd, så er det centralt, at borgere og samfund kan have tillid til, at deres data bliver brugt og behandlet ansvarligt og til samfundets bedste. Tillid er med andre ord adgangskravet til, at myndigheder og virksomheder kan benytte data til at skabe nye løsninger, levere bedre og mere effektive ydelser og velfærd. Tillid til danske løsninger er derfor også et vigtigt element i Danmarks konkurrenceevne i en verden, hvor digitale løsninger er en central driver for den globale konkurrence.

I Danmark har vi potentialet til at underbygge denne tillid og vores konkurrenceevne ved at skabe en dataetisk styrkeposition. De første spor er allerede lagt gennem den nationale strategi for kunstig intelligens, nedsættelsen af Dataetisk Råd og ved, at Danmark er blandt de første i verden til at bede de største virksomheder rapportere om dataetik i deres årsrapporter.

Det stigende fokus på dataetik er tydeligt i erhvervslivet. I 2021 arbejder knap hver tredje private virksomhed med over ti ansatte aktivt med dataetik. Blandt de virksomheder, der anvender kunstig intelligens, er arbejdet med dataetik mere udbredt. Her er det halvdelen, der arbejder aktivt med dataetik³.

³ [Nyt fra Danmarks Statistik - 13. september 2021 - Nr. 325](#)

Det foreslår F&P:

Obligatorisk krav om dataetisk politik

I F&P ser vi et særskilt mål i at sikre Danmark en global styrkeposition på det dataetiske område. Vi skal derfor sikre kræfter til en fortsat indsats, som skaber gennemsigtighed og tillid til danske løsninger.

De nuværende regler om store virksomheders rapportering stiller krav om, at virksomhederne skal have en politik for dataetik – eller forklare, hvorfor de ikke har det. Redegørelsen skal indeholde oplysninger om virksomhedens arbejde med og politik for dataetiske spørgsmål.

I forhold til at opbygge dataetik som en styrkeposition i dansk erhvervsliv, mener vi, at der er

behov for at skabe et fælles grundlag for brugen af data – en fælles forståelse af, hvilke principper vi sætter for brugen af data. Dette grundlag skal bl.a. bygges på gennemsigtighed og videndeling blandt de danske virksomheder. Her har de største danske virksomheder kræfterne til at gå forrest. Vi foreslår derfor, at kravet om en datapolitik gøres ufravigeligt:

- Det nuværende krav til virksomhedernes rapportering gøres ufravigeligt, således at store danske virksomheder skal have en politik for dataetik, som de redegør for i forbindelse i deres årsrapport.

Fakta: Dataetiske principper i forsikrings- og pensionsbranchen

Tillid er en forudsætning for at arbejde datadrevet. I forsikrings- og pensionsbranchen er vi - og har altid været - datadrevne. Derfor er det vigtigt for F&P, at vi skaber forståelse og tillid til branchens brug af data.

Nye teknologier åbner for nye muligheder for at arbejde med data. Her har vi en central opgave i at sikre balancen mellem etik og innovation.

Vi arbejder generelt for et højt niveau af gennemsigtighed, ansvarlighed og sikkerhed. Derfor har vi udarbejdet fælles dataetiske principper for vores branche. Det bærende princip er transparens, der skal sikre et højt niveau af gennemsigtighed i anvendelsen af kundernes data.

Det andet princip gælder personalisering og forebyggelse og sætter bl.a. rammer for, hvordan selskaberne kan bruge data til at tilpasse brugeroplevelsen. Eksempelvis skal det altid ske i kundens eller medlemmets interesse, når data anvendes til individuel tilpasning af brugeroplevelsen, og det skal være tydeligt, når selskabet bruger data til at påvirke adfærd for at undgå eller minimere skader.

Tredje princip er om Datasikkerhed. Det indebærer bl.a., at it-systemer skal udvikles med kundernes og medlemmernes datasikkerhed for øje - og etiske overvejelser om brug og videregivelse af data skal indarbejdes.

De bedste rammer for en digital fremtid

Med de udfordringer, som Danmark står over for i fremtiden, er velfærdsstatens finansielle holdbarhed i høj grad afhængig af, at vi bevarer vores innovations- og konkurrenceevne.

Her er digitalisering en afgørende faktor. Det blev understreget, da Nationalbanken i august 2021 konkluderede, at Danmark havde klaret sig bedre igennem pandemien end mange andre lande. I høj grad fordi vi har et højt niveau af digitalisering i både den offentlige og private sektor.

Brugen af data er en central konkurrence- og innovationsfaktor. Data er globale, de kan flyttes over landegrænser på sekunder. Det samme gælder de services og ydelser, som baserer sig på data. Hvis Danmark skal bevare en digital førerposition, så er det centralt med gode rammer for innovation og ansvarlig brug af data. Rammerne skal sikre Danmarks innovations- og konkurrenceevne i en global verden. Og de skal sætte os i stand til at skabe de løsninger, som giver størst mulig effekt for den enkelte borger og Danmark som samfund.

Gode rammevilkår er også en forudsætning for effektivt at kunne opbygge og drive en digital forretning. Der stilles ofte en lang række krav om oplysninger, som forbrugerne skal have, når de handler digitalt. Det har i mange tilfælde ført til overregulering og betydet, at forbrugerne drukner i informationer, og i sidste ende ikke orker at tage stilling til indholdet.

Det skyldes, at lovgivningen ofte udvikles i siloer, og at der ikke er et holistisk syn på den kumulative virkning af alle de krav, der gælder for forbrugerrejsen og forbrugerens beslutningsgrundlag. Her er der behov for mere fokus på at undgå overlap og uoverensstemmelser i reguleringen og samtidig sikre den rette balance i den information, der gives. Fx ved at lagdele informationsflowet efter behov.

Ny regulering skal ikke blindt øge mængden af flueben, der skal sættes. Der er i stedet behov for "smart" regulering", som skaber rammerne for at give den nødvendige information på det rigtige tidspunkt, så forbrugeren klædes bedst muligt på.

Essensen er, at vores love og regler, myndigheder og digitale infrastruktur sætter udgangspunktet for erhvervslivets og Danmarks evne til at innovere og konkurrere på det digitale område. Med andre ord er gode rammevilkår for digitalisering en forudsætning for, at danske virksomheder kan blive førende i den globale dataøkonomi.

Vi har samlet en række forslag, som skal bidrage til at give Danmark de bedste rammer for en digital fremtid:

1. *Ansvarlig brug af kunstig intelligens som nøgle til innovation og vækst*
2. *Digital infrastruktur, der kan skaleres: Klare regler for cloud-data*
3. *Det indre marked: Bedst mulige rammer for datadeling i den finansielle sektor.*

Ansvarlig brug af kunstig intelligens som nøgle til innovation og vækst

For Danmark som samfund og os borgere vil kunstig intelligens få vidtrækkende konsekvenser for vores hverdag og interaktion med virksomheder og myndigheder. Det er et digitalt værktøj, der om noget kommer til at ændre på vores hverdag via nye og mere effektive løsninger. Evnen til at udnytte kunstig intelligens er derfor en central innovations- og konkurrencefaktor. Det er tydeligt afspejlet i teknologiens forventede effekt på den globale økonomi og den stigende brug af teknologien hos danske myndigheder og virksomheder.

McKinsey har i 2018 vurderet, at kunstig intelligens kan løfte det globale BNP med 1,2 pct. årligt⁴. PwC rammer et lignende tal, da de vurderer, at det globale BNP kan blive op til 14 pct. højere i 2030 som resultat af kunstig intelligens⁵.

I Danmark anvendte hver fjerde virksomhed med mere end 10 ansatte kunstig intelligens i 2021. For to år siden - i 2019 - var tallet 6 pct. Det understreger den markante udvikling i brugen af teknologien⁶. Effekten er også tydelig; blandt de virksomheder, som anvendte kunstig intelligens i 2021, oplevede otte ud af 10 en positiv effekt ved brug af AI⁷.

Også i det offentlige er der fokus på gevinsterne ved kunstig intelligens, og i 2020 og 2021 er der eksempelvis tildelt over 100 mio. kr. til 28 forskellige signaturprojekter med kunstig intelligens i kommuner og regioner.

I F&P ser vi en særskilt opgave i at finde den rette balance mellem brug og ansvarlighed.

Der tales fx ofte om transparens i brugen af algoritmer, men transparens kan have mange betydninger – fra indsigt i koden til at vide, hvilke data der indgår i en model. Vi mener, at det handler om at finde den rette balance - og fokusere på "hvem" transparensen skal hjælpe.

Det handler om, at reguleringen skal være "smart" og give den rette transparens på det rette tidspunkt - frem for generelle krav om 100 siders teknisk dokumentation, som ingen læser.

At definere målgruppen og niveauet for 'transparens' er således blot et element i udfordringen med at opnå en balanceret regulering af kunstig intelligens.

I F&P ser vi på tværs af alle elementer et behov for en samlet balance, der sikrer, at kunstig intelligens benyttes bedst muligt til at sikre den danske innovationsevne, og at kunstig intelligens anvendes i samfundets og borgernes bedste interesse.

Nøglen til dette er en balanceret regulering – også på EU-plan, hvor EU-Kommissionen netop nu er i gang med at lovgive om kunstig intelligens. Derfor har vi samlet tre centrale målsætninger, som er vores udgangspunkt for en balanceret regulering af AI.

Fakta: Hvad er kunstig intelligens

Kunstig intelligens er et vidt begreb, som bredt bruges til at beskrive maskiner, som udfører menneskelignende "intelligente" processer – fx at lære, forstå, drage slutninger og interagere med mennesker.

I det daglige møder vi kunstig intelligens, når telefonen åbnes med Face ID, når vi bruger korttjenester, interagerer med chatbots og voicebots eller får anbefalinger på nye serier og film i streamingtjenesterne. På sigt ser vi ind i selvkørende biler, kunstig intelligens, der skriver nyheder og bøger, diagnosticerer eller udfører sundhedsfaglige behandlinger.

⁴ [Notes from the AI frontier - modeling the impact of ai on the world economy, McKinsey Global Institute, September 2018](#)

⁵ [Macroeconomic impact of artificial intelligence, PwC Analysis, February 2018](#)

⁶ [Nyt fra Danmarks Statistik - 3. september 2021 - Nr. 311](#)

⁷ [Nyt fra Danmarks Statistik - 13. september 2021 - Nr. 325](#)

Fakta: Kunstig intelligens i forsikringsbranchen

Forsikringsbranchen har altid arbejdet med data og matematiske modeller.

Data udgør grundlaget for arbejdet med at beregne risikomodeller. Data er derfor en central del af hele forsikringsmodellen, hvor branchen fordeler risikoen mellem forsikringstagerne og fastsætter de præmier, som sikrer økonomisk dækning, når uheldet er ude.

Kunstig intelligens kan hjælpe branchen med at forbedre disse risikomodeller og gøre branchen bedre til at forudsige og dermed forebygge risiko. Det kan reducere risiko og mængden af skader.

Kunstig intelligens analyserer kørslen

Kunstig intelligens indgår eksempelvis som et delelement i løsninger, der analyserer kundernes kørsel. Flere forsikringsselskaber tilbyder i dag løsninger, hvor man som kunde frivilligt kan vælge at få analyseret sin kørsel mod, at selskabet tilbyder individuelt tilpassede forsikringer eller ekstra services.

På samme måde kan kunstig intelligens indgå i modeller, som ud fra eksempelvis vejr- og bygningsdata kan bidrage til at forebygge skader ved voldsomt vejr.

Reducerer svindel

Løsninger baseret på kunstig intelligens kan også bruges til at imødegå forsikringssvindel. Modellerne kan analysere massive mængder af data fra flere kilder, og det kan bruges til at spotte svindel. Kunstig intelligens kan derfor bidrage til at reducere omkostningerne forbundet med svindel. I sidste ende betyder det, at de forsikringstagerne, som overholder reglerne – og undgår at betale til svindlerne – kan få billigere forsikringer.

Simpel kunstig intelligens driver chatbotten

De mest enkle implementeringer af kunstig intelligens er, når man møder en chatbot på selskabernes hjemmesider. Man kan "chatte" med robotten, som bruger kunstig intelligens til at forstå og kategorisere spørgsmål og svare på dem ud fra foruddefinerede svar. Fordelen ved robotterne er, at de aldrig holder fri. Det giver kunderne mulighed for at få svar på spørgsmål døgnet rundt.

Hurtigere håndtering af skader

Brugen af kunstig intelligens kan også bidrage til at effektivisere behandlingen af skader og dermed føre til hurtigere afgørelser – og udbetalinger.

Ved bilskader kan en fremtidig løsning være, at man, i stedet for turen til et fysisk værksted for at få vurderet og prissat en skade, kan nøjes med at tage billeder af skaden med telefonen. Så understøtter kunstig intelligens en proces, hvor der ud fra billederne sker en automatisk taksering. Hvis man er enig i vurderingen, kan man køre direkte på værkstedet og få repareret skaden.

Det foreslår F&P:

Målsætninger for en balanceret regulering af AI

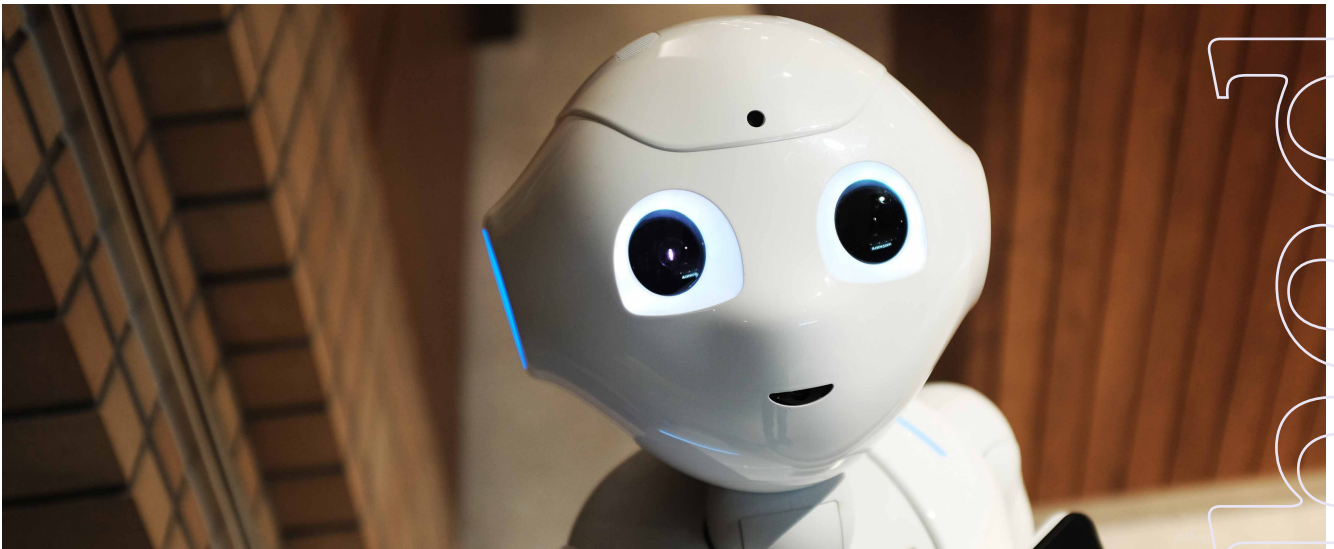
- Der skal fastsættes en fælles, præcis og klar definition på kunstig intelligens på EU-niveau, så der altid er klarhed om, hvad der reguleres. Der bør arbejdes med en definition, der omfatter avanceret brug af machine learning og neurale netværk. Systemer, som alene følger gennemsigtige regler eller logikker - fx simple robotter - skal ikke omfattes af definitionen.
- Intelligent regulering af AI: Regeringen skal arbejde for, at reguleringen af kunstig intelligens bliver risikobaseret og proportionel. Kravene i reguleringen skal afspejle den reelle risiko ved teknologien. Løsninger som eksempelvis software-robotter og brug af statistiske modeller, der indeholder delelementer af kunstig intelligens, men ikke udgør en høj risiko for individets fundamentale rettigheder, skal ikke reguleres. Dermed bliver unødvendigt skrappe krav ikke en barriere for innovationsevnen.
- Nye krav må ikke blive en unødigt barriere for udviklingen. Teknologiuudviklingen går hurtigere end lovgivningen. Derfor er det vigtigt, at der sættes rammer, som understøtter en løbende udvikling. Vi skal undgå, at konstant skiftende detailregulering ender i en unødigt omstillingsbyrde hos myndigheder og virksomheder og dermed bliver en barriere for at indarbejde nye løsninger, der skaber værdi for samfund, borgere og erhvervsliv.
- Der skal tages højde for eksisterende krav. Nye krav skal balanceres i samspil med eksisterende lovgivning, fx GDPR. Dobbeltregulering giver byrder for virksomheder og myndigheder, og det skaber ikke værdi for borgeren, hvis flere regelsæt stiller forskellige krav, der skal løfte samme formål.

Vi skal sikre kvaliteten af danske løsninger gennem gode data

Effektiviteten af algoritmer afhænger i høj grad af kvaliteten, nøjagtigheden og fuldstændigheden af de bagvedliggende data. Derfor er adgang til data i høj kvalitet og datadeling essentielt for at kunne udvikle og forbedre kunstig intelligens.

For at styrke kvaliteten af danske løsninger foreslår F&P:

- Regeringen skal styrke mulighederne for partnerskaber om deling af data mellem virksomheder eller mellem virksomhederne og det offentlige for at understøtte anvendelsen af kunstig intelligens. Her bør man bl.a. se på mulighederne for at udveksle data anonymiseret eller styrke mulighederne for at udveksle data med samtykke eller anden behandlingshjemmel.

Fakta: Om høj risiko og lav risiko i AI-reguleringen

EU-Kommissionen har i deres udspil valgt et risikobaseret udgangspunkt, hvor man ikke ønsker bredt at regulere al kunstig intelligens. Kommissionen ønsker alene at regulere konkrete løsninger eller brugsscenarier, hvis de har en høj risiko for fysisk sikkerhed eller for individets fundamentale rettigheder.

Brug af kunstig intelligens, der ikke falder i højrisiko-segmentet, anses som lav risiko, hvorfor den ikke reguleres (udover eksisterende regler, fx GDPR). Der fastsættes dog regler om gennemsigthed for udvalgte lavrisiko-scenarier. Hvis systemer eksempelvis interagerer direkte med mennesker, skal det være tydeligt for mennesket, at det interagerer med en maskine.

Case: Robotten klarer cykeltyveriet

Et eksempel på en lavrisiko brug kan være softwarerobotten hos forsikringselskabet, der håndterer anmeldelsen af en stjålet cykel og hjælper kunden med at få erstatning med det samme.

Hvis ens cykel bliver stjålet, udfylder man en anmeldelse på nettet. Når anmeldelsen er sendt, tager softwarerobotten over. Ud fra foruddefinerede regler kombinerer den kundens oplysninger om cyklen med selskabets oplysninger om mærker, modeller og priser. Resultatet er, at kunde får en afgørelse og mulighed for at få udbetalt erstatning kort efter, at anmeldelsen er indsendt.

Processen er lavrisiko, da databehandlingen er regelstyret og gennemsigtig. Samtidig er der tale om et område, der ikke har betydning for sikkerhed eller individets fundamentale rettigheder.

Kommissionens forslag stiller derfor alene krav om, at kunden skal vide, at det er en robot, som behandler anmeldelsen.

Tilgangen er et eksempel på den balancerede tilgang til reguleringen, som vi ønsker at fastholde. Dels muliggør det i det konkrete eksempel, at kunden kan få en hurtig afgørelse og erstatning – samtidig med, at der er gennemsigthed om, at der benyttes en robot.

Hvis denne type brug af data underlægges yderligere regulering, vil resultatet være, at omkostningen ved reguleringen bliver en barriere for at bygge og lancere sådanne løsninger, hvilket i sidste ende stiller borgeren dårligere.

Gode rammevilkår skal sikre lige konkurrence

Gode rammevilkår for digitalisering er en forudsætning for, at danske virksomheder kan blive førende i den globale dataøkonomi. Det er vigtigt, at det indre marked for data bliver styrket og adgangen til data øges, men at der samtidig er fokus på at sikre europæiske værdier som sikkerhed, privatliv, etiske standarder og individets rettigheder. Det er denne balance, EU-Kommissionen skal forsøge at ramme, når den udruller sin ambitiøse digitaliseringsstrategi med det formål at sikre Europa "teknologisk suverænitet" i kapløbet med USA og Kina. Samtidig kan de store tech-giganter, der dominerer den internationale dataøkonomi potentielt disrupte hele markeder, fordi de ligger inde med så mange data om den enkelte kunde.

Derfor er det vigtigt at sikre, at der ikke sker en skævvridning af markedet, hvis der i højere grad åbnes for adgang til forbrugerdata via lovgivning om at etablere åbne adgangspunkter (API'er⁸), som kan hente data direkte fra virksomhedernes databaser.

Der er en reel risiko for, at store globale tech-virksomheder, der i forvejen ligger inde med store

mængder datapunkter på den enkelte forbruger, hurtigt vil kunne udvikle en dominant position på nye markeder - som fx forsikring - hvis der skabes direkte adgang til forbrugernes data via API'er, der er åbne for alle.

Samme aktivitet, samme risiko, samme regulering

På det finansielle område arbejder man på at skabe rammer for et digitalt indre marked for finansielle ydelser - det Kommissionen betegner som "Open Finance". Her ser Kommissionen på, hvordan der kan åbnes for adgang til data i hele den finansielle sektor via åbne API'er med det overordnede formål at styrke konkurrencen på det finansielle marked og understøtte udviklingen af nye og innovative partnerskabsdrevne services og produkter.

Den danske forsikrings- og pensionsbranche har allerede gode erfaringer med frivillige brancheløsninger, hvor data udveksles til fordel for forbrugere. Der er fx PensionsInfo, Forsikringsguiden, Fakta om pension mv. Det er løsninger, der i høj grad skaber værdi for de danske forbrugere.

PensionsInfo

PensionsInfo er et godt eksempel på et frivilligt branchesamarbejde om udveksling af data, der skaber værdi for kunderne.

De danske pensionselskaber giver deres kunder mulighed for at dele data om deres pensionsforhold med relevante tredjeparter. Disse data videregives til en uafhængig digital platform (PensionsInfo), som opsamler oplysningerne fra pensionssektoren, ATP og den offentlige folkepension. Derefter har kunderne mulighed for at udveksle dem med rådgivere, banker eller lignende. I Danmark er PensionsInfo medvirkende til, at der er en større interesse for og transparens inden for pension.

Så mange brugte PensionsInfo i 2021:

Antal unikke brugere i 2021 er pr. 31. august mere end 1,2 mio.

De har logget på PensionsInfo mere end 3,3 mio. gange og ca. 800.000 gange har de sendt deres oplysninger digitalt til en bank, pensionselskab eller rådgiver.

⁸ Application Programming Interface, forkortet API, er en softwaregrænseflade, der tillader et stykke software at interagere med andet software, så data kan udveksles mellem de to systemer.

Tilgangen bør derfor være, at markedet bedst selv kan pege på de løsninger, der skaber værdi for kunder og virksomheder. Det er virksomhederne, som har fingeren på pulsen, kender databehovet og udvikler løsningerne. Derfor er det virksomhederne, som ved, hvad de har brug for. Det er en vanskelig opgave at forudsige centralt fra Bruxelles. Krav til deling af data skal drives af en efterspørgsel fra markedet frem for en politisk ide om, hvilke data der kunne være interessante at udveksle. Derudover skal kommende initiativer fra EU's side først og fremmest give plads til velfungerende nationale løsninger, så vi undgår, at initiativerne omkring datadeling på det finansielle område ender i øget lovgivning og betydelige administrative byrder fremfor fokus på behovet for at fremme dataøkonomien og sikre gode rammevilkår for frivillig datadeling.

Adgang til data bør bygges på fælles standarder og være omkostningsbaseret, sådan at de, der får fordelene ved adgang til data, også dækker de omkostninger, der er forbundet med at udvikle løsninger, der sikrer dette. Der skal sikres en rimelig balance i datadelingen, så forskellige sektorer ikke reguleres forskelligt og dermed får uens konkurrencevilkår. I den finansielle branche stilles der høje krav for at sikre forbrugerne bedst muligt. Det er vigtigt, at denne beskyttelse også følger med over i den digitale verden, og at nye aktører på markedet sikrer det samme niveau af forbrugerbeskyttelse og samme sikkerhedskrav, når de agerer på markedet ud fra princippet "samme aktivitet, samme risiko, samme regulering". Udveksling af data gennem åbne API'er bør derfor altid ske med forbrugerens samtykke.

Danmark er i en unik position, fordi vi har en velfungerende pensionsmodel, der kontinuerligt bliver kåret som en af verdens bedste. Bl.a. fordi man som kunde er sikret et sikkerhedsnet, der både omfatter forsikringer og pension. Den danske model er aftalebaseret, og for de flestes vedkommende er man knyttet til sit pensionsselskab via den overenskomst, man er underlagt på sin arbejdsplads. Indfø-

rer EU krav om tvungen datadeling via API'er, som selskaberne skal udvikle for at skabe dataudveksling og kundemobilitet, risikerer man, at resultatet bliver at omkostningerne bæres af kunderne, uden at datadelingen skaber nogen værdi.

Den digitale udvikling åbner for nye muligheder for at skabe værdi og relevans for kunderne, og nye typer af data giver mulighed for at udvikle nye produkter, der fx kan anvendes til forebyggelse af skader gennem digitale løsninger, der overvåger vandrør eller fugtighed i huse.

Forsikringssselskaber er underlagt restriktive krav til accessorisk virksomhed i medfør af Solvens II-direktivet. Det betyder, at de kun må drive virksomhed, der er snævert forbundet med forsikring. Det skaber en række potentielle barrierer for forsikringssselskaber i forhold til at implementere innovative digitale strategier under de lovgivningsmæssige rammer, da nogle nye digitale aktiviteter klassificeres som "ikke-forsikringsvirksomhed". Dette ville stride mod princippet om lige vilkår, da det stiller forsikringssselskaber dårligere i forhold til andre aktører, fx tech-virksomheder og den øvrige finansielle sektor, der ikke er underlagt samme regulering.

Det foreslår F&P:

- Regeringen skal arbejde for, at den kommende regulering omkring open finance respekterer princippet om "samme aktivitet, samme risiko, samme regulering", så der sikres ens konkurrencevilkår, og forbrugerne er sikret ens beskyttelse hos forskellige markedsaktører, uanset hvilken forretningsmodel de anvender.
- Regeringen skal arbejde for, at den kommende regulering af open finance kan rumme velfungerende nationale løsninger, og adgangen til data drives af en reel efterspørgsel fra markedet, så reguleringen ikke bare ender i øgede udgifter for forsikrings- og pensionskunderne.
- De eksisterende restriktioner for accessorisk virksomhed i Solvens II bør revurderes, så forsikringsselskaber også kan udvikle innovative digitale løsninger, der ikke er snævert knyttet til forsikringsvirksomhed og derved sikre ens konkurrencevilkår mellem aktørerne i den finansielle sektor.

Klare regler for 'skyen' skal sikre skalerbar digital infrastruktur

Dansk erhvervsliv er afhængig af en digital infrastruktur, der kan skaleres for at kunne udnytte de nye teknologiske muligheder ved bl.a. kunstig intelligens og analyse af store mængder data. Cloudservices er en fælles betegnelse for en række netbaserede løsninger, der normalt har været tilgængelige via virksomhedens egne servere, men nu kan placeres i "skyen" hos en cloudservice-udbyder og skaleres efter behov og forbrug. Servicen tilbydes af store globale udbydere, der håndterer kundernes data på tværs af geografiske lokationer potentielt over hele verden. Det betyder, at der er behov for klare regulatoriske rammer og behov for bedre redskaber til kontraktuelt at kunne håndtere det fælles ansvar, der eksisterer mellem alle cloudservice-udbydere og virksomheder, der anvender cloudservices.

Tal fra Danmarks Statistik viser, at brug af cloud computing-services er udbredt hos 81 pct. af de danske virksomheder med mindst 100 ansatte, mens hver femte virksomhed øgede brugen af cloud computing-services som følge af COVID-19⁹.

Cloud-teknologi er et væsentligt rammevilkår for den videre digitale udvikling i Danmark og Europa. Bl.a. fordi adgang til en digital cloud-infrastruktur er en forudsætning for, at virksomhederne kan udnytte potentialet ved kunstig intelligens og analyse af store mængder data.

Regelsættet på fx det finansielle område er omfattende og kompliceret og kan være en hæmsko for de finansielle virksomheder i forhold til kunne anvende cloudservices. Markedet for cloudservices er p.t. domineret af en række ikke-europæiske selskaber, der i høj grad selv dikterer kravene for adgang til deres ydelser. Det vil sige, at kunden, som stadig har ansvaret for den outsourcete ydelse, kan have vanskeligt ved at fore tilstrækkelig kontrol med den bagvedliggende digitale infrastruktur hos cloud-udbyderen. Dette kan bl.a. afhjælpes ved at udvikle standard kontraktvilkår, som cloud service-udbyderen er forpligtet til at følge.

Schrems II-sagen har tydeliggjort behovet for at løse uklarhederne omkring cloud service-udbyderes compliance med EU-krav om databeskyttelse. Fx kravene til lokation af data (især ift. Inden for/uden for EU), fordi dette krav harmonerer dårligt med eksisterende cloudforretningsmodeller. Det er alle virksomheders ansvar altid at leve op til de gældende regler, men strømmen af anmeldelser til og afgørelser fra Datatilsynet viser med al tydelighed, at det er lettere sagt end gjort. Bliver der ikke taget hånd om disse udfordringer, kan det betyde en forringelse af dansk og europæisk erhvervslivs konkurrenceevne og produktivitetsudvikling.

Det anbefales, at der fra dansk side arbejdes for et eftersyn af cloud-reguleringen i forbindelse med Kommissionens udarbejdelse af en kommende cloud-regelkatalog (cloud rulebook). Det skal sikre, at reguleringen skaber de bedst mulige vilkår for erhvervslivets anvendelse af teknologien. Derudover foreslås det, at regeringen støtter op om, at der sammen med erhvervslivet udarbejdes best practices for fx tilsyn med cloudservices og exitstrategier for at styrke branchens anvendelse af teknologien.

Det foreslår F&P:

- Den danske regering bør arbejde for, at Kommissionen igangsætter et eftersyn af, om cloud-reguleringen er tidssvarende og gør det muligt at håndtere de eksisterende problemstillinger omkring kontrol og tilsyn med cloud-udbydere samt overførsel af data til tredjelande for alle typer cloud-services på det europæiske marked i forbindelse med udarbejdelsen af den foreslåede regelkatalog for cloudservices ("Cloud rulebook") i 2022.

⁹ COVID-19 fremrykker investeringer i digitalisering, Danmarks Statistik 25. juni 2021

infrastruktur

Vi skal styrke Danmarks digitale sikkerhed

Den hastige og vidt omfattende digitalisering af alle grene af samfundet har sat cyber- og informationssikkerhed højt på dagsordenen hos både danske virksomheder og offentlige myndigheder.

Angrebet på Mærsk tilbage i 2017 er et af de helt store skræmmeeksempler på, hvor galt det kan gå. Cyberangrebet havde enorme konsekvenser og er estimeret til at have kostet selskabet to milliarder kroner¹⁰.

1/3 af store danske virksomheder oplever brud på it-sikkerheden¹¹, og undersøgelser viser, at cyberangreb i snit koster de danske virksomheder 4 milliarder kr. årligt¹². På europæisk niveau fremgår det af EU's strategi for cybersikkerhed, at brud på cybersikkerheden i 2020 koster den globale økonomi 5,5 bio. EUR. Det er en fordobling siden 2015¹³.

Herhjemme vurderer Center for Cybersikkerhed (CFCS), at truslen fra cyberkriminalitet mod Danmark er meget høj¹⁴. Kampen mod cyberkriminalitet har derfor aldrig været vigtigere end nu.

Den øgede opmærksomhed på cyber- og informationssikkerhed har betydet, at der inden for få år i både EU- og nationalt regi er indført en række regler på området, der spænder lige fra persondataregler i GDPR til en lang række særregler om cyber- og informationssikkerhed inden for forskellige dele af samfundet.

F&P ser et behov for at sikre et passende regelsnivea i Danmark i samspil med de kommende tiltag fra EU. Danmark skal arbejde for klarere regler og retningslinjer, der sikrer passende krav og regler på området. Lovgivning og regulering skal være proportionel med de risici, som de forskellige virksomheder har, så man sikrer det nødvendige

nivea og undgår overimplementering, som ikke står mål med de reelle risici.

I en digital verden er cyber- og informationssikkerhed ikke valgfrit. Det er en forudsætning og nødvendighed at beskytte de samfundskritiske funktioner i Danmark, for at borgerne trygt og sikkert kan benytte de digitale services i den offentlige og private sektor og i det hele taget for at agere som borger i et digitalt samfund.

¹⁰ [Nyt regnskab slår fast: Cyberangreb har kostet Mærsk næsten to milliarder kroner - Computerworld](#)

¹¹ [Danmarks Statistik \(PM 22. okt. 2020\)](#)

¹² [Tryghed i en verden fuld af data, Dansk Erhverv, maj 2019](#)

¹³ [EUR-Lex - 52020JC0018 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

¹⁴ <https://cfcs.dk/da/cybertruslen/trusselsvurderinger/cybertruslen-mod-danmark/>

Det foreslår F&P:

For at imødegå den stigende trussel og usikkerhed, foreslår F&P en fælles indsats og samarbejde mellem den private sektor og staten, så Danmark er rustet til udfordringerne. Vi skal styrke de danske kompetencer, men også sikre kræfter til opsporing og videndeling.

Viden om cyberhændelser er i dag præget af mørketal, men et vigtigt værn mod de cyberkriminelle er netop øget kendskab til de cyberhændelser, der finder sted, og det vil give stor værdi at stå endnu mere sammen om at styrke den dagsorden i Danmark.

- Der oprettes flere specifikke uddannelsesstilbud med fokus på cyber- og informationsikkerhed. Samfundet har brug for opbygning af stærke kompetencer, og at flere uddanner sig inden for cyber- og informationsikkerhed, så der er de nødvendige kompetencer til at dække behovet og den brede efterspørgsel både i den offentlige og private sektor.
- Politiets Nationale Center for Cybercrime (NC3) får flere kræfter til opsporing og efterforskning af cyberkriminalitet, så det bliver sværere at opere og gennemføre cyberkriminalitet nationalt og internationalt.
- Behov for særskilt dansk indsats, der skal undgå dobbeltregulering og dobbelt indberetning mellem de forskellige lovgivninger inden for cyber- og informationsikkerhed.
- Lovgivning og regulering skal være proportionel med de risici, som de forskellige virksomheder har, så man sikrer det nødvendige niveau og undgår overimplementering, som ikke står mål med de reelle risici.
- Fælles indsatser, der fremmer tættere samarbejde og videndeling. F&P foreslår at øge indsatser, der fremmer viden og samarbejde om trusler, cyberhændelser og beredskabsøvelser på tværs af det offentlige og private, fx ved at styrke de organer, der allerede eksisterer. Det handler om at være bedre i stand til at udarbejde mere indsigtfulde trusselsbilleder, risici og opgørelser på branche- og sektorspecifikt niveau, hvor indsigter om cyberhændelser bliver leveret mere realtime for relevante aktører.

Philip Heymans Allé 1
2900 Hellerup
Tlf. 41 91 91 91
fp@fogp.dk
www.fogp.dk

F&P er brancheorganisation for forsikrings- og pensionselskaber. Vi varetager branchens interesser og arbejder for, at branchen bliver kendt for sit bidrag til at løse nogle af de største udfordringer, det danske og internationale samfund står over for. Det drejer sig om velfærd og tryghed for den enkelte dansker, og det drejer sig om bæredygtighed og den nødvendige grønne omstilling.